

RYU MURAKAMI

MİSO ÇORBASINDA

JAPONCA ASLINDAN ÇEVİREN: H. CAN ERKİN

BİRİNCİ BÖLÜM

Benim adım Kenci. Bendeniz Kenci. Ben Kenci'yim. Bana Kenci derler. Japoncada bu kadar çok ifade türü olmasının nedeni ne acaba, diye düşünerek, o Amerikalıya, "*My name is Kenci*," dedim. Amerikalı, "Oo, Kenci sen misin?" diye abartılı hareketlerle sevindiğini gösterdi. "Memnun oldum," diyerek o şişman Amerikalı turistle el sıkıştım. Seibu Şincuku İstasyonu'nun hemen yakınındaki, yabancı ülkelerde olsa iki, bilemediniz üç yıldızlı sınıfına sokulacak bir oteldeydik. İşte, benim Frank'la tarihi karşılaşmam böyle oldu.

5

Yirmi yaşına henüz girdim. Turist rehberliği yapıyorum. İngilizcem mükemmel olmasa da... Genelde yetişkin eğlencesi türünden gezilerin rehberliği olduğundan mükemmel bir İngilizce gerektirdiği söylenemez. AIDS mevzusu ortaya çıktığından beri yabancılar eğlence yerlerinde pek hoş karşılanmıyor, hatta onlara açıkça soğuk davranılıyor. Yine de eğlenmek isteyen epey yabancı oluyor. O tipleri, güvenilir gazinolara, sauna ve erotik masaj salonlarına, sado-mazo barlarına veya genelevlere götürüp rehberlik ücretimi alıyorum. Birilerinin emrinde çalışmıyorum, bürom falan da yok. Yabancılar için gezi dergilerine basit

reklamlar vererek Meguro semtindeki şık bir apartman dairesinde oturabilecek, arada sırada kızlarla akşam yemeği yiyip müzik dinleyecek, istediğim kitabı okuyabilecek kadar kazanıyorum. Ancak, Şizuoka'da küçük bir konfeksiyon mağazası işleten annem dersaneye gittiğimi sanıyor. Ortaokul ikinci sınıftayken ben, babam öldü ve annem beni tek başına yetiştirdi. Lisedeki arkadaşlarım arasında gönül rahatlığıyla kendi annesini dövenler vardı, ama ben öyle bir şey yapmadım. Anneme karşı mahcubum, ama üniversiteye gitme niyetim yok. Fen bilimleri alanında bir işe girebilmek için aldığım eğitim temeli çok yetersiz, sosyal bilimlerden çıkınca da bir yerlerde emir kulu olarak çalışmaktan başka çare yok. O kadar kolay olmayacağını biliyorum ama bir yolunu bulacağım, para biriktirip Amerika'ya gideceğim.

“Bay Kenci'nin bürosu mu? Ben Amerika Birleşik Devletleri'nden bir turistim. Adım Frank.”

6 Geçen yıl 29 Aralık günü, öğleden önce biraz geç bir saatte o telefon geldiğinde, gazetede bir liseli kızın cinayet haberini okuyordum. Elleri, ayakları ve kafası kesilmiş, Kabukiço'da çöp bırakma yerine atılmıştı. Bir grup arkadaşıyla Şincuku merkezinde çalışan kız, göze batıyormuş ve Okubo yakınlarındaki seks otelleri semtinde oldukça ünlüymüş. Şimdilik görgü tanığı olmadığı için soruşturma güçleşebilirmiş. Maktûl için iyi bir ifade değil ama bu olay sayesinde yetişkinlerle eğlenmenin böyle korkunç sonuçları da olabileceğini başka liseli kızlar da anlamış olsa gerekmiş. Maktûlün grup arkadaşı liseli kızlar ağızbirliği ederek bir daha fuhuşa bulaşmayacaklarını söylüyorlarmış. Haberde işte böyle şeyler yazıyordu.

“Evet öyle, Frank, nasılsınız?” Gazeteyi masanın üstüne bırakıp her zaman yaptığım gibi yanıtladım.

“Her şey yolunda. Ben rehberliğinizi rica edecektim. Şimdi yabancılara yönelik bir rehber dergisi okuyordum, numaranızı oradan aldım.”

“Pembe Tokyo Rehberi mi?”

“Aynen, nasıl anladınız?”

“Nasıl mı? Benim büromun ilanı başka yerde çıkmaz.”

“Ha, öyle mi? Tamam, peki bu akşamdan itibaren üç gün rehberlik eder misiniz bana?”

“Frank, tek başına mısınız, yoksa grup mu?”

“Tek başıyım. Grup olmazsa, olmaz mı?”

“Öyle bir şey yok ama, oldukça pahalıya patlar. Saat altıdan dokuza kadar olan üç saat için on bin yen, saat dokuzdan on ikiye kadar olan üç saat için yirmi bin yen, saat on ikiyi geçince her saat için on bin yen alırım. Vergi eklenmez ama birlikte yemek yiyecek, bir şeyler içecek olursak benim ücretimi de ödememiz gerekir.”

“Tamam, sorun değil. Saat dokuz ile on iki arasındaki dilim için, bu akşamdan itibaren rica ediyorum, olur mu, üç gün?”

Bu üç gün yılbaşını da kapsıyordu ve tek bir sorunum vardı, kız arkadaşım Cun. Noel gecesini birlikte geçirme sözümü tutmamış, sonra da görüşmemiştim. Yılın son anlarında mutlaka birlikte geriye sayarız diye daha yeni yemin etmiştim. Cun, pek yetişkinlere bulaşmayan bir lise öğrencisiydi ama bir kızarsa yanına yaklaşılmazdı. Ancak işe ihtiyacım vardı. Bu işe başlayalı yaklaşık iki yıl olmuştu ama birikimim henüz istediğim hedefe ulaşmamıştı. Yılın son akşamı gelişigüzel bir bahane uydurur, işi erken bırakırım düşüncesiyle, Frank’e olur dedim.

“Olur, dokuza on kala, kaldığınız otele gelirim.”

Frank, lobinin bir kıyısındaki restoran-kafede bira içerek bekliyordu. Onun anlatışına göre, beyaz, şişman, yan profili biraz Ed Harris’e benziyordu, beyaz kuş desenli kravat takmış olacaktı. Zaten mekânda başka yabancı olmadığından onu hemen buldum. Kendimi tanıtip el sıkışırken yan cepheden de yüzüne dikkatlice baktım ama Ed Harris’e benzer bir yanı yoktu.

“Hemen çıkıyor muyuz?”

“Sana kalmış. Frank, Tokyo’nun gece hayatıyla ilgili her şey dergide yazmaz, açıklamamı isterseniz şimdi yapmam faydalı olabilir.”

“Oo, güzel şeyler duyuyorum.”

“Ne gibi?”

“Tokyo’da gece hayatı. İnsanın içini kaynatan sözler!”

Frank’in, Ed Harris’in filmlerde sık sık oynadığı askerler ve astronotlara değil, borsa şirketlerinin pazarlama elemanlarına benzediğini düşündüm. Ancak bir borsa şirketi pazarlama elemanını yakından görmüşlüğüm yok. Bir şeye benzetemediğimde, yüz hatları ve giyim kuşamı sıradan insanları “borsa şirketinde pazarlama elemanı gibi” diye düşünmeyi huy edinmiştim.

“Kenci, sen kaç yaşındasın?”

“Yirmi.”

“Japonların genç gösterdiklerini duymuştum ama sen tam yirmi yaşında gösteriyorsun. Ne on beş, ne de otuz. Tam yirmi yaşında gösteriyorsun.”

İş zamanlarımda, bir kenar mahallede bulunan ucuz erkek konfeksiyon mağazasından aldığım iki takım elbiseyi dönüşümlü olarak giyiyorum. Bu mevsimde takım elbiseye ek olarak palto giyip kaşkol takmak gerekir. Saçlarım normal uzunlukta, boyalı değil, küpe de takmıyorum. Çoğu eğlence mekânında eksantrik kılıklar pek hoş karşılanmaz.

“Ya sen, Frank?”

“Ben otuz beş yaşındayım,” dedi Frank gülümseyerek. O an Frank’in yüzündeki o tuhaf başkalığın farkına vardım. Son derece sıradan bir yüz, yaşı anlaşılmıyor. Otuz beş yaşında olduğunu söylüyor ama yüzüne vuran ışığın açısına göre yirmili yaşlarındaymış gibi de görülebilir. Kırklı yaşlardayım, hatta elli yaşındayım dese bile, ikna edici olabilir. O âna kadar iki yüze yakın yabancıyla karşılaşmıştım ve yarısından fazlası Amerikalıydı ama Frank’inki gibi bir yüze ilk defa rastlıyordum. Zamanla, yüzünün tuhaflığının nereden kaynaklandığını anladım.

Derisi biraz farklıydı, yapaymış hissi veriyordu. Sanki yanık yarasına maruz kaldıktan hemen sonra, mükemmel yapılmış yapay bir deri yapıştırılmış gibi, işte öyle bir histi. Bunları düşünürken öldürülen liseli kızı anlatan gazete haberini anımsadım.

“Japonya’ya ne zaman geldin?”

Kahve içerken sorduğum bu soruyu, Frank “evvelsi gün”, diye yanıtladı. Frank birasını çok yavaş içiyordu. Önce ağzının ucuna kadar bardağı getiriyor, sanki sıcak çay içiyormuş gibi, beyaz köpükleri bir süre izliyordu. Sonra çok acı bir ilaç içiyormuşçasına, çok az bir miktarı ağzına alıp boğazına indiriyordu. Cimrinin teki olmasın sakın, dedim kendi kendime. Çoğunlukla Amerikalıların kullandıkları İngilizce Japonya gezi rehberlerinde otel restoranlarında asla yemek yenilmemesini yazar: “Yakınlarda mutlaka bir *fast food* restoranı vardır, orada hamburgerinizi yiyip otellerin restoranında veya barında biranızı bir saate yayacak şekilde içiniz. Kahve de inanılmaz pahalı olduğundan uzak durmak gerek. Tokyo’daki birinci sınıf otellerin restoranlarının akıl almaz fiyatlarını deneyerek görmek isteyen turistlerin mönülerde belirtilen taze portakal suyundan içmeleri yeterli olacaktır. Abartılı bardaklarda servis edilen sadece sıkılmış portakal içeren sıvı, en az sekiz dolar, en kötü durumda on beş dolar eder. Bizlere Japon hükümetine ödeyecekleri vergileri içiriyorlar...”

“İş için mi geldin?”

“Evet, öyle.”

“İşlerin iyi gitti mi?”

“Çok iyi gitti. Ben Güneydoğu Asya’da bir ülkeden Toyota radyatörü ithal ediyorum da, onun lisans sözleşmesi için gelmiştim. Gelmeden önce, sözleşmenin müsveddesini defalarca karşılıklı e-postalarla kontrol edince, işim bir günde bitti. Nasıl desem, temiz iş oldu.”

Tuhaf olan bir şeyler vardı sanki. Japonya’daki işletmelerin çoğu bugün, ayın 29’unda iş sonu yaparlar ama Amerika’da

çoktan Noel Tatili'ne girilmiş olması gerekir. Üstelik, bu otel ve Frank'in giyimi, Toyota, lisans sözleşmesi, e-posta gibi sözcüklerle uyum sağlayan bir izlenim bırakmıyordu. Şimdiye kadarki deneyimlerimden yola çıkacak olursak, Şincuku'da kalan Amerikalı işadamları, kullanım yoğunluğu sırasıyla Park Hyatt, Century Hyatt, Hilton, Keio Plaza olmak üzere, bu dört otelden birinde kalırlar ve özellikle önemli sözleşmeler yapacakları zaman giyimlerine özen gösterirler. Frank'in takım elbisesi, benim giydiğim “yedek pantolonlu, genç çalışanlar için üç parça takım, Nonaka özel fiyatı 29.800 yen” elbiseden daha ucuz gibi görünüyordu ve rengi de zevksiz bir bejdi. Her şeyden öte, ona küçük geliyordu ve pantolonun kasık kısmı her an patlayacakmış gibiydi.

“İşlerinin iyi gitmiş olmasına sevindim. Ee, bu akşam temel olarak ne yapmak istiyorsun?” diye sorunca,

Frank, “Seks,” diye utangaç bir gülümsemeyle yanıtladı ama ben o şekilde utangaçça gülümseyen hiçbir Amerikalı'yla karşılaşmamıştım.

Sadece Amerikalılarla sınırlı değil, hangi ülkeden olursa olsun karakteri mükemmel bir insan söz konusu olamaz. Amerikalıların iyi yanlarını kabaca söyleyecek olursam, içten ve yalın olmalarıdır, sanırım. Lafı gelmişken, kötü yanları, Amerika dışındaki dünyanın değer yargılarını umursamamalarıdır. Bu, Japonların da eksik noktalarına benzer, ama iyi olduğunu düşündükleri şeyi sınır tanımaksızın karşılarındaki insana dayatmaları açısından, daha beterlerdir. Bu yüzden, hem onların önünde çoğu zaman sigara içmem hem de sık sık jogging yapmalarına eşlik etmek zorunda kalırım. Basitçe söyleyecek olursak, çocuksu denilebilir. Belki de o yüzden, gülümsediklerinde cana yakın hissedersiniz. Özellikle utanarak gülümsemelerini, hep şirin bulmuştumdur. Robert De Niro, Kevin Costner, Brad Pitt. Tüm Amerikan aktörlerin utangaç gülümseyişlerinin cazibesi, ulusal özellikleridir. Frank'in utanmış gibi gülümsemesi

kesinlikle şirin değildi. Bir sıfat bulmak gerekirse, ürkütücüydü. Tuhaf bir şekilde yapay havası veren derisinde karmaşık kırışıklar oluştururken yüzünün hatları bir anda dağılmış gibi bir görüntüydü.

“*Pembe Tokyo Rehberi*’ne bakılırsa hemen her şey var.”

“Frank, senin okuduğun *Pembe Tokyo Rehberi* dergi versiyonu mu?”

“Evet öyle. Kitap versiyonunu da okudum ama kitapta senin büronun telefonu yoktu.”

Pembe Tokyo Rehberi, Steven Langhorn Clemens’in yazdığı ünlü bir kitaptır. Konsomatrisli barlar, erkeklerin kadınlara hizmet ettikleri barlar, gözetleme odaları, striptiz, erotik masaj, otele gecelik servis, sado-mazo ve gay, lezbiyenine varana kadar, mizah dolu bir anlatımla Tokyo gece hayatı tanıtılmaktadır. Tek eksiği, yer alan bilgilerin eksik oluşudur. Eğlence yerleri üç ay süresinde ortaya çıkıp batırlar. Aynı adla, *Pembe Tokyo Rehberi* diye bir dergi vardır ve altı ayda bir yayınlandığı için, onun da verdiği bilgiler eskidir. Eh, herhalde dergiler her şeyi eksiksiz yazacak olsa benim gibi bir rehber gereke kalmazdı ama, *Pia* ve *Tokyo Walker* gibi dergilerin yabancılara yönelik olarak yayınlanması, bu ülkede söz konusu olamaz. Bu ülke, temelde yabancılara karşı ilgisizdir ve herhangi bir sorun çıktığında yabancılar hemen oradan uzaklaştırılır. Ya, işte durumun böyle olması sayesinde benimki gibi bir iş söz konusu olabiliyor ama Japon taşıyıcıların artışında da patlama yaşanmasıyla birlikte, AIDS ortaya çıkınca eğlence yerleri yabancılara tamamen kapandığı gibi kaldı.

“Her tür eğlenceyi denemek, olabildiğince çok yere gitmek istiyorum,” diyen Frank, yine utangaçça güldü. Umarsızca, Frank’in yüzünden bakışlarımı kaçırdım.

“Kitaplara ve dergilere bakılırsa her şey var. Sanki seks pazarı gibi, değil mi?”

Frank, sandalyesinin yanındaki yanık kahverengimsi omuz

çantasından *Pembe Tokyo Rehberi*'ni çıkararak masanın üstüne koydu. Kitap değil, dergi versiyonuydu. Az sayfalı, kapağında kalitesi düşük bir görsel. Nereden bakılırsa bakılsın, "burada yazılanlar pek iyi şeyler değil" der gibi sefil bir izlenim bırakıyordu. Dergiyi, daha doğrusu fasikülü hazırlayan Yokoyama adlı, önceden bir televizyon kanalının haber kısmında çalışmış ellili yaşlarda bir adamdı. Yokoyama-san bana çok iyi davranır. Galiba hiç kazanamıyor ama Yokoyama-san benden reklam ücreti almaz. Japonların yabancı ülkelere ve yabancılara yönelik olarak çok daha fazla haber yapması gerekir, haber olarak uluslararası özelliği olan haberler spor, müzik ve seksle ilgili olanlarıdır ve bunlardan seks, insan olma özelliğinin özgürleştirilmesinin yolu olarak en hızlı olanıdır. Yokoyama-san bu düşünce tarzıyla, neredeyse gönüllü gibi sermaye bulmakta zorlanarak o dergiyi çıkarıyorum, diye her zaman söyler ama, özetlemek gerekirse bel altı muhabbetleri seven bir adamdır.

12

"Olabilecek her türlü yolla, cinsel isteklere çare bulunan bir ülke burası. Mutlaka Kabukiço'ya gitmek isterim. Az önce seni beklerken haritayı inceledim, Kabukiço buraya çok yakın, değil mi? İşte bak! Bu seks haritasında, Kabukiço sanki Andromeda yıldız takımı gibi, seks-shop işaretleriyle dolu."

Derginin içindeki haritada Roppongi, Şibuya ve Yoşiwara, hatta Şincuku ikinci mahallesi ve Yokohama Kogane semti, Çiba Sakae semti, Kawasaki Horinouçi vardı ve meme sembolüyle eğlence yerlerini gösteriyordu. Gerçekten de Kabukiço'dakiler diğerlerinden kat kat fazlaydı. Koma Tiyatrosu'ndan Kuyakuşo Caddesi'ne kadar olan yerde, sanki meme şekilli işaretle bir üzüm salkımı resmedilmişti.

"Kenci, önce nereye gidelim dersin?"

"Frank, sen şimdi olabildiğince çok seks mekânına mı gitmek istiyorsun?"

"Evet, öyle."

"İstersen hemen de seks yapabilirsin, bu otele kız da çağıra-

biliriz. Farklı yerleri görmek istemeni anlıyorum ama bu sefer, sana çok pahalıya mal olur.”

Bulunduğumuz kafe-restoran pek geniş değildi. Frank'in sesi yüksekti ve çevremizdeki diğer müşteriler birkaç kez rahatsız olduklarını belli edecek şekilde bize bakmışlardı. Pek İngilizce bilmeyen biri bile, bu türden konuşmaları az çok anlayabilirdi.

“Yani, para sorun değil,” dedi Frank.

Yılbaşı gecesine ve yeni yıla bu kadar az kalmasına rağmen, Kabukiço canlılığından hiçbir şey kaybetmemişti. Kısa bir süre öncesine kadar bu tür eğlence yerlerine orta yaşlı adamlar gelirdi ama son zamanlarda gençler de çoğalmıştı. Bir sevgili ya da seks partneri bulmaktan, onlarla arkadaşlık etmekten üşenen genç erkekler çoğalıyor galiba. Bu tür adamlar yabancı ülkelerde olsa gay olurlar herhalde ama Japonya'da gece eğlencesi var.

Kabukiço'ya özgü neonları, müşteri çekmeye çalışan adamların kılıkklarını ve anlamlı bakışlarla yol kıyısında bekleyen kadınlar görünce Frank, “İşte bu!” diyerek omzuma vurdu. O birinci sınıf diyemeyeceğim otelin kafe-restoranında oldukça dikkat çeken Frank, benim 1,72'lik boyumdan daha kısaydı ve palto giymemesine rağmen Kabukiço'nun mahalleleri arasında insan kalabalığı içerisinde kaynayıvermişti.

Henüz açılmış, yabancı dansözlerin çıktığı şov pavyonunun simsarlarının tamamı siyahtı. Tek tip kırmızı rüzgârlık giymişler, “Striptiz var, şimdi saati 7.000 yen” diye güzel bir Japoncayla gelip geçenlere broşür dağıtıyorlardı. Frank broşür almak için hamle yaptıysa da onu görmezden geldiler. Gülümseyerek elini uzattı ama o siyah, Frank'in yanından geçen Japon grubun önündeki adama verdi broşürü. O siyahın özel bir kötü niyeti olduğunu sanmıyorum. Frank beyaz olduğu için, bir parça özel hislerini harekete geçirmiş olabilir. Belki de, patronları yoksul görünümlü yabancılar yerine Japonlara öncelik vermesini iste-

mişlerdir. Her hâlükârda, tavrı pek kabaca değildi. Ama Frank'in yüzü bir an değişti. O yüzü çok yakından gördüğüm için çok şaşırmıştım. İşte o derisi yapay gibi duran yüzü gerilip seğirerek gözünden insani ifadeler silinip gitmişti. Bu gerçekten çok kısa bir andı ama gözbebekleri bilye gibi kalmış, ışıltısını kaybetmişti. Simsar siyah adam Frank'teki bu değişimin farkına varmaksızın, İngilizce bir şeyler söyleyerek broşürlerden bir tanesini ona verdi. Çevre çok gürültülü olduğu için tam duyamadım. Herhalde "Dansözler Amerikalı değil, Avustralyalı ve Güney Amerikalı," gibi bir şeyler söylemişti. Frank'in yüz ifadesi hemen eski hâline döndü. Bir şeyler, sadece bir an görünüp kaybolmuştu. Frank broşürü alıp siyaha, "Japoncan ne kadar güzel, neredensin?" diye sordu. Siyah, "New York," diye yanıtlayınca, Frank "Knicks yeniden dirilmiş gibi galibiyet serisini sürdürüyor," diye gülümseyerek samimiyetle konuştu. "Biliyorum," dedi zenci yoldan geçen diğer insanlara broşür verirken, "NBA'i burada da takip edebiliyoruz. Televizyonlar, Michael Jordan'ın tatilde nerede golf oynadığından skorunun ne olduğuna varana kadar gösteriyor."

"Hadi ya, öyle mi?" diye siyahın omzuna vuran Frank, sonra elini benim omzuma atıp "Bu iyi bir adam, gerçekten iyi bir adam," diyerek yürümeye başladı.

"Burasını ben de anlayabiliyorum, *peep show* değil mi?"

"Röntgen-şov yeri," diye yanıtladım. "Kadınların soyunmalarını tek taraflı aynanın arkasında küçük bir kabinden izliyorsunuz. Kabinde yarım daire şeklinde bir delik var, oradan penisini uzatınca kadınlar el marifetini gösteriyor. Kısa zaman öncesine kadar çok popülerdi ama son zamanlarda pek giden yok."

"Müşterisi neden azaldı?"

"Röntgen odalarının ücreti ucuzdur, yani müşteri sayısı çok olmazsa para kazanamıyor, kadınların ücretini ödemekte bile güçlük çekiyorlar. Ödemeler iyi olmayınca genç ve güzel kadınlar işi bırakıyor, genç ve güzel kadın olmayınca da müşteri kaçıyor. İşte öyle bir döngü."